

Christian Nowak

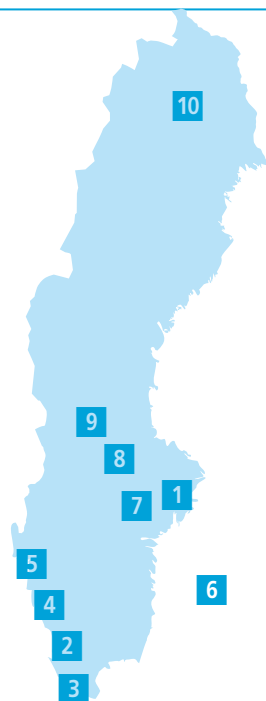
LANNOO'S AUTOBOEK

ZWEDEN

ON THE ROAD

Lannoo

TOP 10

1 STOCKHOLM Blz. 139

De Zweedse hoofdstad pakt uit met prachtige bezienswaardigheden zoals de 'Vasa', het nationaal museum en het groene museumeiland Djurgården. En daarnaast zijn er natuurlijk de oude stad, Gamla Stan, en het koninklijk paleis. De restaurants en het nachtleven van Stockholm zijn uniek in Zweden.

2 MALMÖ Blz. 191

De hoofdstad van de provincie Skåne heeft een interessant historisch centrum, rond Stortorget en Lilla torget. In restaurants en cafés proef je de bruisende stad.

3 SKANÖR EN FALSTERBO Blz. 199

Op de meest zuidwestelijke punt van Zweden liggen de twee Deens ogende dorpen Skanör en Falsterbo. Op zonnige zomerdagen lokken de dorpen met hun lange zandstranden veel bezoekers.

4 GÖTEBORG Blz. 209

De grootste stad van West-Zweden pakt uit met overblijfselen van historische slotgrachten, stadsmuren, vestingen en bastions. Maar het is ook een levendige en moderne winkelstad met interessante musea en een bruisend nachtleven.

5 HÄLLRISTNINGAR Blz. 224

Deze petroglieliefen, in steen gehakte en gekerfde tekeningen, vind je aan de westkust. Ze dateren uit de bronstijd en nergens vind je er meer dan in Vitlycke.

6 GOTLAND Blz. 235

Het zonne-eiland betovert met zijn kalksteenkliffen en stranden, weiden, bossen en velden. De hoofdstad Visby is omringd door een middeleeuwse stadsmuur die nog bijna volledig intact is. In het uiterste noorden van het eiland verrijzen bij het strand bizarre kalksteenzuilen, de *raukar*.

7 MARIEFRED Blz. 254

Natuurlijk is het sprookjesachtige slot Gripsholm de grote trekpleister. Het plaatsje zelf is een idyllisch oord met heel veel houten huizen.

8 FALUN Blz. 289

Ooit was dit een belangrijk mijnbouwcentrum en nog overal zie je sporen van de koperwinning. In het mijnbouwmuseum en onder de grond wordt je teruggekatapulteerd naar de tijd waarin Zweden een grootmacht was.

9 SILJANMEER Blz. 297

Zweden is nergens zo herkenbaar als rond het Siljanmeer. Het wordt omgeven door een golvend boslandschap en de dorpen staan vol rode houten huizen. Het midzomerfeest is hier bijzonder sfeervol.

10 LAPLAND Blz. 303

Het Hoge Noorden is rijk aan cultureel en natuurlijk werelderfgoed. Het bestaat uit de vier nationale parken Sarek, Stora Sjöfallet, Padjelanta en Muddus en is de grootste wildernis van Europa.

INHOUD

INLEIDING	7
Zweden – Veel plaats om te leven	7
Zweden – Doorheen de tijd	20
PRAKTISCHE INFORMATIE	29
Verklaring van de symbolen	63
OVERNACHTEN	65
DE MOOISTE ROUTES DOOR ZWEDEN	79
Route 1 Rondrit door Zuid-Zweden (2269 km)	82
Route 2 Rondrit door Noord-Zweden (2797 km)	114
DE MOOISTE REGIO'S VAN ZWEDEN	
REGIO 1 Stockholm en omgeving	139
Een hoofdstad tussen bossen en water	
REGIO 2 Het zuiden	171
Goudgele akkers, kleine bossen, mooie stranden en een rijke geschiedenis	
REGIO 3 Göteborg en de westkust	207
De favoriete kuststrook	
REGIO 4 De eilanden	233
Mediterrane flair en middeleeuwse muren midden in de Oostzee	
REGIO 5 De grote meren	247
Het hart van Zweden, tussen Vänern, Vättern en Mälaren	
REGIO 6 Småland	269
Van glasrijk tot land van Astrid Lindgren	
REGIO 7 Het centrum	287
Langs de kust of door eindeloze naaldbossen naar het noorden	
REGIO 8 Het noorden	303
Lapland – de grootste wildernis van Europa in het licht van de middernachtzon	
GESCHIEDENIS	321
Plaatsnamen- en trefwoordenregister	328
Namenregister	331
Fotoverantwoording	333

◀ De dauwbes is het symbool van Lapland en nog lekker ook.

ZWEDEN

— Veel plaats om te leven —

Als je vraagt wat typisch Zweeds is, dan komt iedereen waarschijnlijk met iets anders aanzetten. Voor de een zijn het de rode houten huizen, iemand anders denkt meteen aan het meubelwarenhuis van Ingvar Kamprad of aan het leukere knäckebröd. Ook andere, erg uiteenlopende dingen worden meteen aan Zweden gelinkt, bijvoorbeeld elanden, Pippi Langkous, ABBA en de Nobelprijs. En is er iemand die wist te ontsnappen aan de media-aandacht voor het droomhuwelijk van kroonprinses Victoria en haar Daniel?

Op Zweden kun je makkelijk verliefd worden, het uitgestrekte land is immers verrassend gevarieerd, dus iedereen vindt er wel een favoriet plekje. In het zuiden word je verwelkomd door goudgele akkers die zachtjes op de milde zeebries meedeinen. In het westen wenkt de kust met lange zandstranden en badplaatsen met een rijke traditie. Of kies je toch liever voor een klein vakantiehuis op een van de talloze eilanden aan de scherenkust? Wie daar zin in heeft, kan hier zelfs Robinson spelen en zich een tijdje terugtrekken op een piepklein eiland dat slechts een paar huisjes telt.

◀ Aan de kust met lange zandstroken wachten mooie strandcabines op jou.

↳ Een meer in de zomer
in het zuidwesten van
Zweden

PRAKTISCHE INFORMATIE

Aankomst, het land binnenkomen	29	Muggen	43
Allemanrecht	31	Nationale parken	43
Autoverhuur, autorijden	32	Naturisme	48
Diplomatieke vertegenwoordigingen	33	Noodgevallen	48
Douane	33	Noorderlicht	48
Elektriciteit	34	Openbaar vervoer	49
Eten en drinken	34	Openingstijden	49
Feestdagen, feesten, evenementen	36	Overnachten	50
Foaien	39	Pers, tv	51
Geld, kredietkaarten	39	Post, postzegels	51
Huisdieren	39	Roken	51
Informatie	40	Sport en ontspanning	51
Internet	40	Telefoneren	56
Kampvuur	40	Tijdzone	56
Klimaat, kledij, reistijd	40	Tips voor mensen met een beperking	57
Literatuurtips	42	Veiligheid	57
Medische zorgen	42	Winkelen	57
Met kinderen naar Zweden	43	Woordenschat voor onderweg	58
Middernachtzon	43		

AANKOMST, HET LAND BINNENKOMEN (CHECK VISITSWEDEN.COM)

Dankzij het Schengenakkoord kunnen EU-burgers vrij en zonder identiteitscontrole naar de andere lidstaten reizen, maar het is toch aanbevolen om je identiteitskaart mee te nemen.

Met de auto

Je moet sowieso het water oversteken, en welke weg je ook neemt, op bijna alle oversteekplaatsen varen er dagelijks meerdere veerboten. In het hoogseizoen moet je wel ruim van tevoren reserveren, anders riskeer je dat je lang moet aanschuiven. Wie een tussenstop wil inlassen in Kopenhagen

OVERNACHTEN

Hotels, bed & breakfasts, kampeerterreinen, jeugherbergen en pensions

Algemene informatie over overnachtingsmogelijkheden vind je in het hoofdstuk 'Praktische informatie'. Veel hotels hanteren in de zomer lagere prijzen, bieden lastminuteaanbiedingen aan of verhuren kamers via allerlei boekingsites. Het loont dus altijd de moeite prijzen te vergelijken.

De prijscategorieën die we hier vermelden, gelden voor een tweepersoonskamer en gelden enkel als leidraad.

- € – tot SEK 1000
- €€ – SEK 1000 tot 1500
- €€€ – meer dan SEK 1500

ABISKO

- ☒ **ABISKO TURISTSTATION**
T (09 80) 402 00, 98107 Abisko
www.swedishtouristassociation.com
Het hele jaar door geopend

Een goed en goedkoop alternatief. Dit kantoor van de Zweedse dienst voor toerisme (STF) biedt een-, twee- en vierpersoonskamers aan, maar ook hutten in verschillende comfortcategorieën. In restaurant Kungsleden kun je terecht voor ontbijt (met dagelijks vers gebakken brood), lunch en avondmaaltijd. €–€€

ÄNGELHOLM

- ☒ **KLITTERHUS RESTAURANG & PENSIONAT**
Havsbaden, 26263 Ängelholm
T (04 31) 135 30
www.klitterhus.com

Een prachtig adres in blauw, grijs en wit, net zoals het meer waar veel kamers en het strandpaviljoen op uitkijken. Het heeft een rijke traditie en ligt pal aan het 6 km lange strand van Ängelholm Havsbad. Kamers met uitzicht op het meer, in 1999 volledig gerenoveerd, eten op het zonnige ter-

ras en een heel bedreven keukenteam maken het positieve plaatje helemaal compleet. €€

ÄRE

- ☒ **HOTEL ÅREGÅRDEN**
☒ Ärevägen 81, 83752 Åre
T (06 47) 178 00
www.aregarden.com

Het oudste hotel in Åre dateert van 1895 en heeft wintersporters veel te bieden: après-ski, drie restaurants, een bar en een nachtclub. €€–€€€

RONDRIT DOOR ZUID-ZWEDEN

Totale afstand: 2269 km (zonder extra ommetjes)

Trelleborg – Kristianstad – Kalmar – Vimmerby – Vadstena – Stockholm – Örebro – Trollhättan – Göteborg – Halmstad – Helsingborg – Trelleborg

Reisduur: 11 dagen plus eventueel enkele dagen voor een ommetje naar Gotland en het bezoek aan Stockholm en Göteborg

1 VAN TRELLEBORG NAAR KRISTIANSTAD

184 km

ROUTE Trelleborg – Ystad – Ales Stenar – burcht Glimmingehus – Simrishamn – Stenshuvuds Nationalpark – koningsgraf – Kivik – Kristianstad

KM	ROUTE
0	Van Trelleborg Weg 9 in oostelijke richting volgen, via
49	Ystad en verder naar
67	Kåseberga . De Östra Küstvägen nemen tot in Spraggehuse n en daar links afslaan naar Glimminge . Via Weg 9 en 11 naar
104	Simrishamn . Weg 9 in noordelijke richting volgen en rechts afslaan naar het Stenshuvuds Nationalpark . Opnieuw Weg 9 nemen en doorrijden naar
130	Kivik . Via Weg 9, 19 en 118 langs het meer Hammarsjön en verder naar
184	Kristianstad .

Trelleborg (zie blz. 201) is de meest zuidelijke stad van Zweden. Ooit was het de belangrijkste vissershaven van het land en nu is het een van de belangrijkste **veerhavens** van Zweden – met verbindingen naar Kiel, Lübeck-Travemünde, Rostock-Warnemünde en Sassnitz op het eiland Rügen. De meeste bezoekers die met de auto of camper naar Zweden reizen, komen hier aan. De gedeeltelijk heropgebouwde **Vikingburcht** in het centrum van de stad verdient een bezoek, ook de ruïnes van het klooster Ionen de moeite.

Tijdens de rit in oostelijke richting strekken zich links eindeloze akkers en weiden uit met hier en daar een bos, rechts ligt de Oostzee. **Ystad** (zie blz. 203),

- ◀ Het stadspark van Trelleborg is een groene oase midden in het stadscentrum.

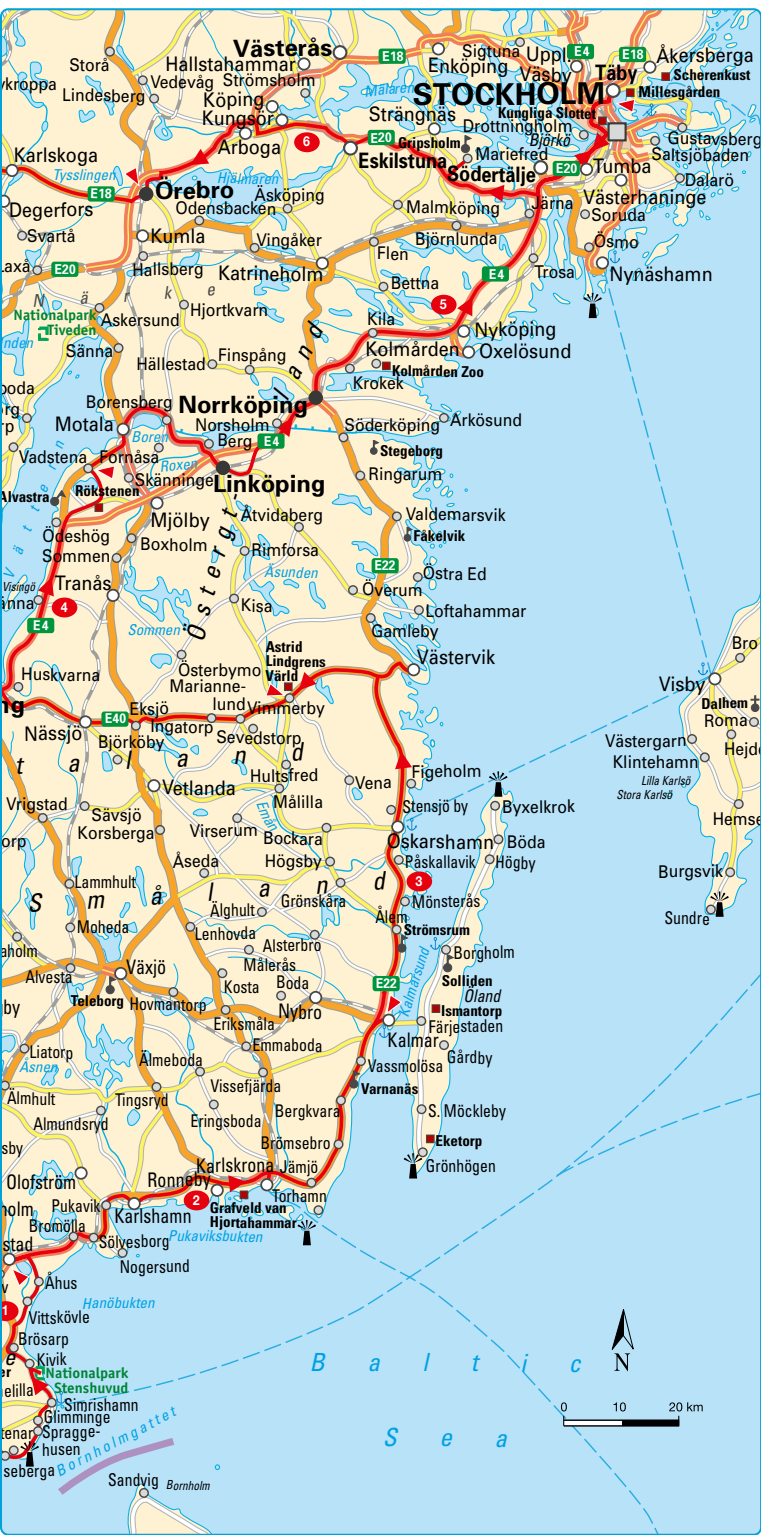

een stad met ongeveer 30.000 inwoners, is bij liefhebbers van thrillers een begrip: hier situeren zich de romans die Henning Mankell schreef over de melancholisch-depressieve commissaris Wallander. Veel van zijn romans zijn ook verfilmd. Bij de dienst voor toerisme kun je een **tocht in het spoor van Wallander** reserveren en ook aan de filmstudio's kun je een bezoek brengen.

Ystad heeft een opmerkelijke collectie oude vakwerkhuisen. Ze staan zij aan zij in de smalle kassestraatjes in het centrum. Aan Stortorgett prijkt de **Mariakerk**, met haar kenmerkende koperen spits en een fraaie collectie zil-verwerk. Het gerestaureerde franciscanenklooster biedt voortaan onderdak aan het **Stadsmuseum** en verdient ook een bezoek.

Aan de kust, een paar honderd meter ten zuidwesten van het vissersdorp **Kåseberga**, kom je bij een van de belangrijkste bezienswaardigheden van Zuid-Zweden, **Ales Stenar** (zie blz. 205), een geheel van 59 enorme rotsblokken dat vermoedelijk uit de tijd van de Vikingen dateert. De steenformatie is

REGIO I

▲▲ Watergras, waterlelies
en rietkragen: een
typisch, idyllisch
Zweeds meer

STOCKHOLM EN OMGEVING

— Een hoofdstad tussen bossen en water —

De Zweedse hoofdstad **1** Stockholm ligt aan de oostelijke oever van het Mälarmeer. Een kleine sluis in het centrum van de stad scheidt het zoete water van het meer dan 100 kilometer lange Mälarmeer van het zoute water van de Oostzee. Stockholm noemt zich graag 'het Venetië van het Noorden' of 'de stad op het water' en is een moderne metropool die gebouwd is op 14 eilanden en ongeveer 1 miljoen inwoners telt. In de agglomeratie Stockholm leven ruim 2,5 miljoen mensen.

De ligging van Stockholm is uniek, en dat zie je pas echt vanuit de hoogte. Vanaf de toren van het stadhuis, of nog beter, vanaf de tv-toren, zie je dat de stad harmonisch in het landschap geïntegreerd is en de eilanden en schiereilanden lijken wel puzzelstukjes die perfect in het blauw van het water passen. Ongeveer een derde van het grondgebied van de stad bestaat uit bossen, een ander derde uit water: duidelijke aanwijzingen dat het leven in de Zweedse hoofdstad aangenaam is.

Stockholm werd gesticht door Birger Jarl die vanaf 1247 over het Mälardal heerste. De stad ontstond precies op deze plaats, omdat dit de enige plek was waar een arm van de Oostzee tot zo diep in het binnenland reikte. Dus bouwde Birger Jarl hier een vesting die binnen de kortste keren de volledige handel controleerde. De Hanzesteden vreesden dat ze hun handelsroutes zouden verliezen, sloten een akkoord en zo begon de bloeitijd van Stockholm. Maar

◀ Uitzicht op Stockholm
vanaf Stadshuset

▲ Bontgekleurde gevels sieren de Gamla Stan.

door haar strategische ligging raakte de stad steeds weer in oorlogen verwickeld. Als dank omdat Stockholm bij de opstand tegen de Deense koning de zijde van de rebellen had gekozen, werd de stad in 1436 aangeduid als hoofdstad van Zweden.

De recente geschiedenis was de stad goedgezind. Stockholm werd tijdens de twee wereldoorlogen nauwelijks beschadigd en dus zijn veel imposante gebouwen bewaard gebleven

Het kleine eiland Gamla Stan is het centrum en de historische kern van de stad. Maar reeds in de 13de eeuw had Stockholm meer ruimte nodig en dijde het uit naar Norrmalm en Södermalm. Nu lokt de Gamla Stan veel toeristen, met zijn monumentale architectuur, zijn schilderachtige straatjes en zijn vele restaurants.

De wijk Norrmalm is de moderne stad. De meeste gebouwen tussen Sergels torg, Hötorget, Stureplan en Norrmalmstorg zijn in de voorbije vijftig, zestig jaar gebouwd, historische panden zijn er bijna niet meer te vinden. Dit is het terrein van zakenlui en politici, en dankzij de opera en het theater wordt hier ook aan cultuur gedaan. Voor winkels en entertainment moet je vooral in de buurt van Stureplan en Kungsträdgårdens zijn, waar je restaurants en clubs vindt.

Södermalm, of kortweg 'Söder', ligt op een grote granieten klip ten zuiden van Gamla Stan. Vroeger was dit een arbeiderswijk, maar steeds meer kunstenaars, studenten en intellectuelen nemen er hun intrek. Kroegen, restaurants, galeries en alternatieve kunstprojecten, dat zijn de troeven van Södermalm.

In Östermalm graasden vroeger de koninklijke schaapskudden, pas in het begin van de 19de eeuw werd het een wijk van Stockholm. Nu bevindt het centrum van de wijk zich rond Östermalmstorg met zijn deftige huizen, winkels, restaurants en galeries. Een beetje verder naar het noorden en het oosten tref je nog altijd veel groen aan.

◀ Authentieke Scandinavische houtarchitectuur: molen in het openluchtmuseum Skansen

Op het eiland Djurgården kun je luiere en plezier maken, maar ook genieten van cultuur en uitstekende musea bezoeken. Djurgården ligt slechts een paar minuten van Gamla Stan, het is de groene long van de stad en tegelijk het grootste recreatiegebied van Stockholm. Het is nauwelijks bebouwd en er rijden bijna geen auto's. Ooit was dit een koninklijk jachtdomein en later trok het rijke Zweden aan. De prachtige, oude houten huizen van die laatste verlenen het eiland zijn kenmerkende uitstraling.

Ook Kungsholmen is aanzienlijk geëvolueerd. Vroeger was dit een armoe-dige arbeiderswijk met veel industrie, maar nu is het een van de populairste woongebieden van de stad: centraal, maar toch rustig. Het gevolg is wel dat de huizenprijzen als een raket omhoog zijn geschoten.

Ten noorden van Normalm ligt Vasastan, een uitgestrekte, rustige woon-wijk waar toeristen graag komen om antiek te kopen.

EERSTE STADSWANDELING: VAN RIDDARHOLMEN VIA GAMLA STAN EN KUNGSHOLMEN NAAR NORMALM

Het kleine **eiland Riddarholmen**, ten westen van de Gamla Stan of oude stad, is een goed vertrekpunt voor een stadswandeling. Op de noordelijke punt verrijst ❶ **Birger Jarls torn**, de toren uit de 15de eeuw biedt vrij uitzicht tot aan het Stadshuset. Volgens de legende liet Birger Jarl, de stichter van de stad, de toren bouwen. Historici zijn er echter vrij zeker van dat het een verdedigings-toren uit de Wasa-tijd is.

Iets meer naar het zuiden staat het ❷ **Wrangelska palatset**, een schitterend 17de-eeuws gebouw dat nu onderdak biedt aan de rechtbank. Vlakbij ligt de ❸ **Mälardrottningen** voor anker. Het witte jacht werd in de jaren 1920 gebouwd en behoorde toe aan Barbara Hutton, in die tijd een van de rijkste

Oorspronkelijke titel: Schweden
Oorspronkelijke uitgever: VISTA POINT Verlag GmbH, Rolandsecker Weg 30, 53619 Rheinbreitbach
Uit het Duits vertaald door Erik Ros
Vormgeving: Studio Lannoo
Zetwerk: Peter De Bock
Cartografie: Huber Kartographie GmbH, Unterschleißheim
© VISTA POINT Verlag, Rheinbreitbach
© 2022 Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo nv, Tiel
D/2022/45/225 - ISBN 978-94-014-8552-4 - NUR 512

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.
e-mail: redactie.toerisme@lannoo.be

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.